

Motion till riksdagen 2021/22:467

av **Ulla Andersson m.fl. (V)**

En statlig folkbank

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att analysera förutsättningarna för att skapa en statlig svensk folkbank och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska bankmarknaden har en rad strukturproblem. Fyra storbanker dominerar marknaden och konkurrensen är generellt sett bristfällig. Detta leder till dåliga villkor och dålig service. Förtroendet för aktörerna på det finansiella området är lågt, där rörliga ersättningar baserade på interna försäljningsmål skapar intressekonflikter. De råd som kunderna får står ofta i strid med deras intressen. De senaste åren har flera av storbankerna också varit inblandade i olika penningtvättsskandaler, vilket lett till en ytterligare försämring av allmänhetens förtroende för bankerna.

Att kunderna på en marknad ska kunna jämföra olika produkter mot varandra är centralt för en väl fungerande marknad. Detta förutsätter att produkterna och deras priser är tydliga. På bankmarknaden finns det i detta avseende betydande brister. Mycket av problemen hänger ihop med att bankerna har olika paketerbjudanden, där t.ex. rabatten på bolåneräntan är beroende av hur stora engagemang kunden i övrigt har med banken.

Den nuvarande bankmarknaden är också problematisk ur ett regionalpolitiskt perspektiv. Storbankerna har lagt ned en lång rad bankkontor runtom i landet. Parallellt med denna utveckling har också bankernas service avseende kontanthantering försämrats. Antalet uttagsautomater har minskat. Detta leder till svårigheter på landsbygden, där många har mycket långt till närmaste bankkontor eller uttagsautomat.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan anser Vänsterpartiet att en statlig folkbank skulle kunna spela en viktig roll på den svenska bankmarknaden. En sådan bank skulle vara transparent med sina produkter, priser, räntor och avgifter. Den skulle inte försöka lura på sina kunder sina egna dyra fondalternativ. En sådan bank bör utgå från

Stiborräntan och sedan vara tydlig med bankens påslag vid erbjudande av bolån. Den statliga folkbanken skulle ha god lokal närvaro i hela landet och bra service när det kommer till kontanthantering. En statlig folkbank kan antingen ske genom att SBAB får en utökad roll eller att man skapar en helt ny bank.

En utredning bör tillsättas för att analysera förutsättningarna för att skapa en statlig svensk folkbank. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Ulla Andersson (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Ali Esbati (V)

Tony Haddou (V)

Birger Lahti (V)

Ilona Szatmari Waldau (V)

Ciczie Weidby (V)